

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2624/2542

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย จรงค์ ภู่อริ พันธุ์ ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้คัดค้าน นาย ศิริ สวัสดิ์ภักดิ์ กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 24, ป.วิ.พ. มาตรา 55, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 24, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 146, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องโอนที่ดินคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 เป็นการกระทำในขั้นตอนของการจัดการและทรัพย์สิน ของลูกหนี้ที่ 1 ซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน แต่ผู้เดียวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 และ 24 แต่ตามหนังสือของ ผู้คัดค้านดังกล่าวเป็นเพียงแจ้งข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายให้ผู้ร้องทราบ แม้ในตอนท้ายจะมี ข้อความขอให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ ที่ดินคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 หาก ไม่ปฏิบัติตาม ผู้คัดค้านจะดำเนินการ ตามกฎหมายก็ตาม ก็มีลักษณะเป็นเพียงคำชี้แนะของผู้คัดค้าน มิใช่เป็นคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยชี้ขาด ที่ผู้ร้องต้องปฏิบัติตาม ถ้าผู้ร้องเห็นว่า คำชี้แนะไม่ถูกต้อง ผู้ร้องจะไม่ปฏิบัติตามก็ได้ ฉะนั้น ลำพัง หนังสือของผู้คัดค้านที่แจ้งไปยังผู้ร้องดังกล่าว จึงยังไม่เป็นการ กระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้คัดค้าน ที่ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 146 ผู้ร้องจึงไม่มี อำนาจ ร้องขอต่อศาลให้สั่งกลับหรือแก้ไขได้ ฎีกาผู้ร้องที่ว่า ภายหลังศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาด ผู้คัดค้านมิได้ตรวจสอบอายุที่ดินของลูกหนี้ที่ 1 โดยเร็ว เป็นเหตุให้ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับซื้อ ที่ดินในภายหลังได้ ได้รับความเสียหาย และผู้คัดค้านไม่มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอน การโอนที่ดิน ดังกล่าวโดยอ้างว่าเป็นโมฆะเพราะคดีขาดอายุความ เป็นข้อที่ผู้ร้องมิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้เป็น ประเด็นประกอบ กับคดีนี้ศาลชั้นต้นงดไต่สวนคำร้องโดยเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้ แล้วมีคำสั่งยก คำร้องของผู้ร้องโดยข้อกฎหมาย จึงเป็นการที่ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา ข้อกฎหมายตามคำร้องขอของ ผู้คัดค้านซึ่งทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องตาม ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 คดีจึงเสร็จไป ทั้งเรื่องตามปัญหาข้อกฎหมายดังที่วินิจฉัยแล้ว ไม่จำต้องวินิจฉัยปัญหาอื่นตามฎีกาผู้ร้องอีก

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) ทั้งสองไว้เด็ดขาดเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2535 ทางสอบสวนของผู้คัดค้านพบว่า เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2536 ลูกหนี้ที่ 1 ทำ นิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 25557 ถึง 25560 ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ให้แก่นายอนุรักษ บัญทรัพย์ ต่อมา มีการรวมที่ดินดังกล่าวทั้งสี่แปลงเป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ 25557 และแบ่งแยกเป็นที่ดินแปลงย่อยหลายแปลงรวมทั้งที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 ที่ผู้ ร้องรับโอนซึ่งเป็นการโอนภายหลังศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาดแล้ว ผู้คัดค้านจึงมีหนังสือที่ ยธ.0407/127 ลงวันที่ 13 มกราคม 2541 แจ้งให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน โฉนดที่ดินเลขที่ 27311 ดังกล่าวคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 เพื่อรวบรวมเข้ากองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 1 ให้ แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ หากผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามผู้คัดค้านจะดำเนินการ

ตามกฎหมาย ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องซื้อที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 จากนาย อนุรักษ์ บุญทรัพย์ โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน มิได้ซื้อมาจากลูกหนี้ที่ 1 และลูกหนี้ที่ 1 ไม่เคยทำ นิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 25557 ถึง 25560 ให้แก่นายอนุรักษ์ ผู้ร้อง จึงไม่ต้อง โอนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 คืนให้แก่กองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 1 ขอให้คืนคำสั่งกลับคำสั่งของ ผู้คัดค้านที่แจ้งมาตามหนังสือที่ ยธ.0407/127 ลงวันที่ 13 มกราคม 2541 ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้าน ว่า การโอนที่ดินของลูกหนี้ที่ 1 เป็นการโอนภายหลังวันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ ที่ 1 เด็ดขาดอันฝ่าฝืนตอบทบัญญัติของกฎหมายจึงตกเป็นโมฆะหนังสือที่ผู้คัดค้านแจ้งไปยังผู้ร้อง เป็นเพียงแจ้งให้ผู้ร้องพิจารณาดำเนินการโอนเท่านั้น มิใช่เป็นคำสั่งของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องต้องร้อง ขอให้กลับหรือแก้ไขตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146 ขอให้ยกคำร้อง ก่อน วันนัดไต่สวนคำร้อง ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา ข้อกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 ประกอบพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ว่า ผู้ร้องมีอำนาจร้องขอให้กลับหรือแก้ไขตามหนังสือของ ผู้คัดค้านที่แจ้งให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 หรือไม่ ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีพอวินิจฉัย ได้ให้นัดไต่สวนคำร้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ยกคำร้องของ ผู้ร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาผู้ร้องว่าผู้ร้องมีอำนาจร้องขอต่อศาลให้สั่งกลับหรือแก้ไขตาม หนังสือของผู้คัดค้านที่แจ้งให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 ตำบลนาทุ่ง อำเภอ เมืองชุมพร จังหวัดชุมพร คืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 หรือไม่ ตามสำเนาหนังสือที่ ยธ.0407/127 ท้ายคำร้อง ขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายที่ผู้คัดค้านแจ้งไปยังผู้ร้องมีใจความสำคัญว่า ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาด ทางสอบสวนของผู้คัดค้านพบว่า ลูกหนี้ที่ 1 โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 25557 ถึง 25560 ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัด ชุมพร รวม 4 แปลง ให้แก่นายอนุรักษ์ บุญทรัพย์ ต่อมาเมื่อมีการรวมที่ดินทั้งสี่แปลงดังกล่าวเป็น โฉนดที่ดินเลขที่ 25557 และได้แบ่งแยกเป็นที่ดินแปลงย่อย รวมทั้งที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 อันเป็นการโอนภายหลังศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาดซึ่งลูกหนี้ที่ 1 ไม่ สามารถกระทำได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 และ 24 การโอนที่ดิน ดังกล่าวตกเป็นโมฆะผู้ร้องเป็นผู้รับโอนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 ต่อจากนิติกรรมที่เป็นโมฆะ จึงไม่มีสิทธิใด ๆ ในที่ดิน ขอให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 เพื่อรวบรวมเข้า กองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 1 ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือนี้หากไม่โอนคืน ภายในกำหนดผู้คัดค้านจะดำเนินการตามกฎหมายเห็นว่าการที่ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องโอน ที่ดินคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 เป็นการกระทำในขั้นตอนของการจัดกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 1 ซึ่ง เป็นอำนาจของผู้คัดค้านแต่ผู้เดียวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 และ 24 แต่ตามหนังสือของผู้คัดค้านดังกล่าวเป็นเพียงแจ้งข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายให้ผู้ร้องทราบ แม้ในตอนท้ายจะมีข้อความขอให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 หากไม่ปฏิบัติตาม ผู้คัดค้านจะดำเนินการตามกฎหมายก็ตาม ก็มีลักษณะเป็นเพียงคำชี้แนะของผู้คัดค้านมิใช่เป็น คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชี้ขาดที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ร้องต้องปฏิบัติตาม ถ้าผู้ร้องเห็นว่าคำชี้แนะไม่ ถูกต้อง ผู้ร้องจะไม่ปฏิบัติตามก็ได้ หนังสือของผู้คัดค้านดังกล่าวจึงหาผลบังคับผู้ร้องไม่ แม้ต่อมา หากปรากฏว่าผู้คัดค้านดำเนินคดีแก่ผู้ร้อง ก็ยังไม่เป็นการแน่นอนว่าผู้ร้องต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน คืนให้แก่ลูกหนี้ที่ 1 เพราะศาลอาจมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่นได้ ฉะนั้น ลำพังหนังสือของ

ผู้คัดค้านที่แจ้งไปยังผู้ร้องดังกล่าวจึงยังไม่เป็นการกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้คัดค้านที่ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146 ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจร้องขอต่อศาลให้สั่งกลับหรือแก้ไขตามหนังสือของผู้คัดค้านที่แจ้งให้ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 27311 ดังกล่าวคืนแก่ลูกหนี้ที่ 1 ส่วนฎีกาผู้ร้องที่อ้างว่าภายหลังศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาดผู้คัดค้านมิได้ตรวจสอบอายุที่ดินของลูกหนี้ที่ 1 โดยเร็วเป็นเหตุให้ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับซื้อที่ดินในภายหลังได้รับความเสียหาย และผู้คัดค้านไม่มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินดังกล่าวโดยอ้างว่าเป็นโมฆะเพราะคดีขาดอายุความนั้นเป็นข้อที่ผู้ร้องมิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างเป็นประเด็นในคำร้องประกอบกับคดีนี้ศาลชั้นต้นงดไต่สวนคำร้องโดยเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้แล้วมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องโดยข้อกฎหมาย จึงเป็นการที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมาย ตามคำร้องขอของผู้คัดค้านซึ่งทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 คดีจึงเสร็จไปทั้งเรื่องตามปัญหาข้อกฎหมายดังที่วินิจฉัยแล้ว ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาอื่นตามฎีกาผู้ร้องอีก ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องของ ผู้ร้อง ศาลฎีกาเห็นด้วยฎีกาผู้ร้องฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

พิชัย เตโชพิทยากุล · สมชัย สายเชื้อ · ไพโรจน์ คำอ่อน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2624/2542>